

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

Številka: 1001-253/2012
Datum: 23.4.2012

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 2544: Pripravištvo v šolah

V zvezi s predlogom 2544, posredovanim preko spletnega portala »predlagam.vladi.si, ki se nanaša na pripravništvo na področju šolstva, z vidika pristojnosti Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve posredujemo naslednje stališče.

Pripravništvo po Zakonu o delovnih razmerjih (Ur. l. RS, št. 42/02, 79/06-ZZZPB-F, 46/07-Odl. US, 103/07, 45/08-ZArbit in 83/09-Odl. US, v nadaljevanju ZDR) od leta 2003 ni več obvezen institut usposabljanja za samostojno opravljanje dela. ZDR sicer ureja posamezna vprašanja glede poteka pripravništva in pravnega položaja pripravnika, vendar odločitev o tem, ali je pripravništvo za določeno delo obvezno, prepušča drugim zakonom in kolektivnim pogodbam dejavnosti (120. člen ZDR). Upošteva se navedeno, posamezni področni zakoni in kolektivne pogodbe na ravni dejavnosti določajo, ali je treba najprej opraviti pripravništvo. Navedeno rešitev je narekovala ocena, da so se izobraževalni programi spremenili in da vsebujejo tudi določeno mero prakse, da v okviru programov aktivne politike zaposlovanja obstajajo različne možnosti za vključevanje mladih v prvo zaposlitev in nenazadnje, da so delodajalci pripravništvo in pripravnike večkrat izrabljali kot cenejšo delovno silo ter da instituta pripravništva, kot ga je poznal prej veljavni zakon o delovnih razmerjih, v drugih državah ne poznajo. Zato je odločitev za uvedbo pripravništva v skladu s prvim odstavkom 120. člena prepuščena tistim, ki podrobneje poznajo potrebe stroke oziroma dejavnosti ter usposobljenost diplomantov različnih šol, ki se zaposlujejo v teh dejavnostih. Ugotovljamo, da se je pripravništvo kot inštitut ohranilo predvsem na področjih javnega sektorja (državna uprava, pravosodje, zdravstvo, šolstvo).

Če je z zakonom ali kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti na posameznem področju pripravništvo predvideno, medsebojne pravice in obveznosti delavec pripravnik in delodajalec uredita s pogodbo o zaposlitvi. ZDR pogodbe o zaposlitvi s pripravnikom ne ureja v okviru posebnosti pogodb o zaposlitvi, zato mora tudi ta pogodba vsebovati vse elemente pogodbe o zaposlitvi iz 29. člena ZDR, poleg tega pa naj bi stranki z njo dogovorili tudi vse tiste pravice in obveznosti, ki so specifične za pripravniško delovno razmerje. Tako mora imeti tudi pogodba o zaposlitvi s pripravnikom določilo o znesku osnovne plače ter o morebitnih drugih plačilih. Glede osnovne plače pripravnika ZDR upošteva specifičen položaj pripravnika, ki zaradi uvajanja v delo dela še ne morejo opravljati samostojno oziroma v polnem obsegu. Upošteva se navedeno je v 140. členu ZDR določeno, da ima pripravnik oziroma delavec, ki se usposablja oziroma uvaja v delo, pravico do osnovne plače najmanj v višini 70 % osnovne plače, ki bi jo prejel kot delavec na delovnem mestu oziroma pri vrsti dela, za katero se usposablja. ZDR v tem členu o »drugih prejemkih« sicer ne govori več, kar pa ne pomeni, da pripravniki in delavci na usposabljanju ne bi imeli pravice do povračila stroškov v zvezi z delom (stroškov za prehrano med delom, stroškov prevoza na delo in z dela ipd.), saj so pripravniki pri teh izplačilih

izenačeni z vsemi drugimi delavci, zato so do njih upravičeni v skladu s pogoji in v višini, določeni bodisi s posebnim zakonom ali s kolektivno pogodbo.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Tatjana Plešnik
sekretarka

Irena Bečan
vodja sektorja

Peter Pogačar
generalni direktor